

Referat fra møte i orgelkomiteen 21.mars 2023

Til stede: Gro Røde, Kjersti Gulliksen, Håkon Wium Lie, Knut Rygh (digitalt), og Stein Skøyeneie

Forfall: Kjartan Kristiansen, Sturla Stålsett, Jørgen Foss

Saksliste

O sak 4/23 Godkjenning av referat

Referat fra 7.3.23 er godkjent.

O sak 5/23 Oppfølging av sak 2/23 «Søknad om midler»

Det er enighet i komiteen om å søke midler om fullfinansiering av nybygg/rehabiliteringsprosjektet Hollenbach orgelet

- KR/HWL oppdaterer kostnadene i prosjektbeskrivelsen/søknaden til 2023.

De anslår at eksisterende estimater må ganges med 1,4 eller 1,5 bla. pga. høye metallpriser.

- KG kontakter kirkeverge Ketil Haga vedr videre framdrift og budsjett 2024.

Har fått snakket med kirkevergen i dag, fin samtale. Refererer den for dere seinere. Han vil gjerne delta på et nytt møte med oss før sommeren. Sagenes orgel står som prio nr. 1 og det søkes på nytt om finansiering.

- GR begynner på søknadstekst til Anders Sveaas allmenn nyttige fond (ASAF) Søknadsfrist 31.3.23

Gro og Kjersti har nå laget et utkast til søknaden til ASAF. Dere finner skjemaet vedlagt mailen. (se nederst)

Skjemaet har noen tekniske utfordringer, de var ikke helt til å overkomme, så noen steder ser det litt snålt ut. Men ifølge Gro er det slik det skjemaet er, så tror ikke vi skal henge oss opp i det. Det viktigste er å bli enige om innholdet og få på plass de vedleggene som bør med. (Dere finner liste over aktuelle vedlegg nederst i søknadstekstfeltet, mulig å legge til eller trekke noe fra her).

Vi fant ut at det virker lurt at det er orgelkomiteen som søker om støtte, da vi er en mer frittstående størrelse enn selve menigheten (og er oppnevnt av de folkevalgte). Vi har lagt inn menighetsrådsleder som kontaktperson for orgelkomiteen her, det kan vi gjerne endre dersom det er mer hensiktsmessig at for eksempel Stein eller Knut står som avsender på orgelkomiteens vegne. Vi spisser oss inn mot å redde et

unikt, historisk og verdifullt instrument. Slik vi leser skjemaet fant vi ut at vi går litt bort fra det vi snakket om i møtet, at vi skulle nevne at vi søker andre stiftelser også. Siden vi ikke har søkt andre steder ennå, og ikke har andre finansieringskilder på plass, så går vi heller for å la ASAF få muligheten til å være eneste giver her, og de som i så fall redder orgelet. Ber derfor om 13, 5 mill fra dem i stedet for 9 mill som vi stipulerte på møtet på tirsdag.

- KG sjekker ut Eckbos legat
- Sparebankstiftelsen – MR/Tord Gustavsen søker om midler til nytt flygel i kirken.
- SSk forsøker å lage en fotoframstilling som kan legges ved søknadene.

OK sak 5/23 Oppfølging av sak 3/23 Hollenbachfestivalen 2023

25. april Åpningskonsert ved Stein

26. april Åpen lunsj ved diakon mfl.

27. april Lysvesper ved Tord Gustavsen, Erik Hillestad mfl.

28. april Babysangkonsert ved Ingrid, Torstein, Anne Marie, Cathrine og Stein mfl.

30. april FESTVALHØYMESSE – vårsang (vi åpner for dåp)

1. mai ARBEIDERSANGER I ORGELBRUS

- SSt spør en av følgende om å være gjest:
 - 1 Tonje Brenna (kan ikke – iflg SSt)
 2. Stortingspresident Masud Gharahkani
 3. Anette Trettebergstuen, kultur- og likestillingsminister
 4. Jan Christian Vestre, næringsminister
- KK spør følgende om kunstnerisk medvirkning:
Arve Tellefsen og Kjetil Bjerkestrand
- KG spør følgende om kunstnerisk medvirkning:
Lailia Goody
- Appell ved Jørgen Foss

Status Arbeidersanger i orgelbrus er nå som følger:

- Tellefsen utgår, men Kjartan forsøker å få med Stein Torleif Bjella (ville være fantastisk!)

- Jørgen har takket ja til å holde den avsluttende appellen.

- Sturla har ikke fått svar ennå fra Masud - Jørgen snakker med sekretæren hans og forsøker å få litt fortgang i den saken. Vi håper fortsatt på at han kan ha anledning.

- Hvis Masud ikke kan mener Jørgen at Vestre er et veldig godt valg og at vi (les Sturla) går for å forsøke å få med han dersom Masud takker nei.

- Hvis Vestre utgår hadde Jørgen et annet godt forslag: å invitere både Sidsel Rønbeck og Astrid Hoem. Rønbeck har også vært AUF leder, og det kunne være en fin miks å invitere dem begge til samtale med Sturla på første mai. Rønbeck bor i bydel Sagene.

Anderz Eide har seilt opp som vår førstekandidat til å lese dikt, men vi har ikke spurt han ennå.

Kommende møter i orgelkomiteen. Møtene holdes i Sagene kirke:

18. april kl. 19-20

Stein Skøyeneie, ref.

Til sak 5/23 Søknadstekst

Kortfattet om prosjektet:

Det historiske Hollenbachorgelet i Sagene kirke fra 1891 er en kulturskatt og en aktiv bidragsyter i Oslos og bydel Sagenes kulturtilbud.

Orgelet er det eneste gjenværende av 24 Hollenbachorgler i Norge. Det har i en årrekke slitt og trenger nå omgående restaurering. Fagmiljøet anslår kostnadene til omtrent 16 millioner (se vedlagt rapport). Engasjementet for bevaring er stort blant musikere, kultur og kirke-interesserte og beboere i Sagene bydel. Egne midler er samlet inn (2,5 mill), men tiden er i ferd med å løpe fra oss. Vi frykter at muligheten for bevaring av dette historiske instrumentet vil være forbi, dersom orgelet ikke blir restaurert nå. Orgelkomiteen er bredt sammensatt av mennesker med relevant kompetanse fra ulike sektorer, som i mange år har arbeidet med å skaffe midler til restaurering av det unike instrumentet.

Hvis annet formål. Forklar hvorfor det er relevant å søke støtte hos ASAF:

Orgelkomiteen i Sagene kirke arbeider utelukkende med bevaring og istandsetting av et unikt og meget verdifullt musikkinstrument fra 1891. Vi ser det som vår oppgave å fullføre restaurering av et instrument som hører hjemme i norsk musikkhistorie. Orgelkomiteen er bredt sammensatt og består av kantor/organist, sokneprest, menighetsrådsleder, orgelbygger/entreprenør, rockemusiker, kulturhistoriker, lokalpolitiker og professor i teologi. I dette arbeidet inngår publikumsrettet program med årlig musikkfestival, ukentlige orgelkonserter, 1. mai arrangement "Arbeidersanger i orgelbrus", for å nevne noe. Alle arrangementer er gratis og meget godt besøkt av mennesker fra hele byen.

Søknadstekst:

Hollenbachorgelet i industri- og arbeider-bydelen Sagene er et unikt instrument fra 1891. Det står midt i hjertet av Sagene bydel, i Sagene kirke, Nordkantkatedralen. Et høyt elsket instrument i en kultur- og historie-bevisst bydel. Et instrument som er i en kritisk forfatning og trenger umiddelbar restaurering. Til tross for dets skjøre tilstand har det en aktuell og nåtidig funksjon i alle kirkens allmennnyttige lavterskeltilbud til Sagenes og Oslos befolkning. (Se vedlegg aktivitet).

Orgelet er bygd av den legendariske orgelbyggeren Albert Hollenbach, i den historiske epoken vi kaller romantikken. Orgelet stod ferdig bygget til innvielsen av Sagene kirke i 1891, altså for 132 år siden. I dag er dette orgelet et av de best bevarte Hollenbach-orglene både i Norge og Europa. De fleste av orgelets piper stammer fra det originale byggverket, noe som gjør det til et usedvanlig godt bevart instrument og et sjeldent tidsvitne for orgelbyggerkunsten. Det er et historisk orgel, men med en fortsatt aktuell og nåtidig funksjon. Et orgel er et byggverk, et musikkinstrument som består av tusenvis av smådeler: tre, metall, og skinn. Det sier seg selv at med årene forringes et slikt unikt byggverk. Og på ett tidspunkt må noe gjøres, slik at den unike klangen kan bevares og føre historien og det livet som startet i 1891, videre til nye generasjoner. Den tiden er nå. (Se vedlegg Dronningen av Sagene).

Orgelet trenger en restaurering, ombygging og nybygg som kan sette orgelet i en tidsriktig stand, samtidig som den 130 år gamle klangen bevares. Den beste måten å bevare Hollenbach-klangen, dvs de opprinnelige pipene, er å bygge pipene inn i et nytt orgel på 37 stemmer. De gamle vindkassene som pipene står på, må totalrestaureres eller skiftes ut til fordel for nybygde med ny mekanikk og tidsriktige støttestrukturer. Mekanikken og ventilfunksjonene må endres og forbedres på grunn av den ekstreme fingerkraften man må bruke for å spille på tangentene. Instrumentet er svært

tungspilt. Gjennom nytt spillebord, restaurert traktur, vindlader & ventiler vil man få instrumentet i normal spillbar stand igjen (Se vedlegg rapporter)

Sagt om orgelet:

«Noen av de fineste orgelpipene vi har i Oslo står i Sagene kirke. Det har de siste årene blitt nedlagt et betydelig arbeid for å få Hollenbachorgelet restaurert, og jeg vil på det varmeste anbefale at det skjer.» Kåre Nordstoga, domkantor

«Å høre tonene fra et orgel gjør noe med deg: det berører, engasjerer, beriker og kanskje utfordrer deg.» Inger Lise Ulsrud, kantor i Uranienborg kirke og professor ved Norges musikkhøgskole

«Det er vel få instrumenter som har så mye tid i seg som et orgel. Hollenbachorgelet i Sagene kirke er gammelt. Det er vakkert. Det er slitent. Det er skjørt. Men tonene det gir oss og stemmer oss med, gang etter gang, er alltid unge. Det er toner og klanger like friske som en gang i begynnelsen, hver gang.» Sturla Stålsett, Sageneboer

21Kostnad estimert til 16,5 mill kroner i 2023. Egenkapitalen er på kr 3,0 mill kroner. Det gjenstår en sum på kr 13,5 millioner kroner for å nå 16,5 mill som er estimerte kostnader for restaurering av orgelet (med forbehold, jmf. stor og usikker prisøkning i 2022/2023). Vi søker ASAF om de gjenstående 13.5 millioner for bevaring av det unike instrumentet.

Vedlegg til søknaden:

- Oversikt over aktiviteter der orgelet er i bruk (statistikk)
- Dronningen av Sagene (hefte)
- Rapporter om orgelets tilstand
- Budsjett (?)
- Støtteerklæringer
- Fotografier (?)
- Lenker til mediasaker om orgelet:

<https://www.sageneavis.no/legg-sondagsturen-til-sagene-og-opplev-vakker-orgelmusikk-i-en-av-oslos-fineste-kirker/s/5-144-86121>

<https://www.sageneavis.no/gar-tapt-med-tiden-hvis-vi-ikke-tar-vare-pa-det/s/5-144-27668>

<https://www.sageneavis.no/det-er-ganske-enestaende-at-vi-i-var-bydel-har-noe-sa-historisk-viktig/s/5-144-21833>

<https://www.sageneavis.no/ta-pa-deg-nikkelsen-og-mot-opp/s/5-144-49151>

<https://journalen.oslomet.no/2018/10/historisk-orgel-forfaller>